

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงาน อัครมโนทัศน์ สภาพแวดล้อมทางคลินิก
สัมพันธ์ภาพในทีมสุขภาพ ความร่วมรู้สึกกับความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการ
พยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชุมชน
เขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก

นางสาวเพ็ญศรี รักสละ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา วิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-230-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS BETWEEN WORK EXPERIENCE, SELF-CONCEPT, CLINICAL ENVIRONMENT,
RELATIONSHIP AMONG HEALTH TEAM, EMPATHY, AND THE PROFESSIONAL
NURSES' ABILITY IN DECISION - MAKING ON NURSING PROBLEMS,
INPATIENT DEPARTMENTS IN COMMUNITY HOSPITALS,
INDUSTRIAL AREA EASTERN SEABOARD

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Nursing Administration Program
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1996
ISBN 974-636-230-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงาน อึดมโนทัศน์ สภาพแวดล้อมทางคลินิก สัมพันธภาพในทีมสุขภาพ ความร่วมรู้สึก กับความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน เขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก

โดย นางสาวเพ็ญศรี รักสละ

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

ศูนย์วิทยุทันตกรรม

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุข)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิณา จีระแพทย์)

เพ็ญศรี รักสละ : ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงาน อคติโนทัศน์ สภาพแวดล้อมทางคลินิก สัมพันธภาพในทีมสุขภาพ ความร่วมรู้สึก กับความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชุมชน เขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก(RELATIONSHIPS BETWEEN WORK EXPERIENCE ,SELF- CONCEPT, CLINICAL ENVIRONMENT, RELATIONSHIP AMONG HEALTH TEAM, EMPATHY, AND THE PROFESSIONAL NURSES' ABILITY IN DECISION -MAKING ON NURSING PROBLEMS, INPATIENT DEPARTMENTS IN COMMUNITY HOSPITALS, INDUSTRIAL AREA EASTERN SEABOARD)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.จินตนา ชูนิพันธุ์ ; 170 หน้า. ISBN 974-636-230-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาลในชั้นระบุปัญหา วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ทางเลือกและการเลือกทางปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพ และศึกษากลุ่มตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน อคติโนทัศน์ ความร่วมรู้สึก สภาพแวดล้อมทางคลินิก ได้แก่สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย สัมพันธภาพในทีมสุขภาพ ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลกับแพทย์ และสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ประชากรคือพยาบาลวิชาชีพแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชุมชนจำนวน 140 คนเลือก โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามอคติโนทัศน์ สภาพแวดล้อมทางคลินิก และสัมพันธภาพในทีมสุขภาพ และแบบวัดความร่วมรู้สึก และความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาล เครื่องมือทุกชุด ผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงแล้ว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ รวมทุกขั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง และในชั้นระบุปัญหา ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล ชั้นการเลือกทางปฏิบัติ จัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนชั้นวิเคราะห์ทางเลือกจัดอยู่ในระดับต่ำ
2. กลุ่มตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาลในแต่ละขั้นตอนของพยาบาลวิชาชีพ รวมทุกขั้นตอน ในชั้นการวิเคราะห์ทางเลือก และชั้นการเลือกทางปฏิบัติ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งอธิบายความแปรผันได้ร้อยละ 10.91, 4.13 และ 4.13 ตามลำดับ

ภาควิชา .....พยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา .....การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C 886502 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD:

DECISION MAKING/ RELATIONSHIP/ EMPATHY

PENSIRE RAGSALA: RELATIONSHIPS BETWEEN WORK EXPERIENCE, SELF-CONCEPT, CLINICAL ENVIRONMENT, RELATIONSHIP AMONG HEALTH TEAM, EMPATHY, AND THE PROFESSIONAL NURSES' ABILITY IN DECISION -MAKING ON NURSING PROBLEMS, INPATIENT DEPARTMENTS IN COMMUNITY HOSPITALS INDUSTRIAL AREA EASTERN SEABOARD. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph.D. 175 pp. ISBN 974-636-230-5.

The purposes of this research were to analyze the ability to make decision on nursing problems in 4 phases : defining the problem ,analyzing data , analyzing, and choosing alternatives, and to explore independent variables were: work experience, self-concept, empathy clinical environment, i.e. physical environment and relationship between nurse with patient, and relationship among health team, i.e. relationship between nurses and doctors, and professional relationship, that would be, able to predict the nurses ability in decision making on nursing problems. Samples selected by stratified random sampling were 140 nurses who were practicing in inpatient departments in community hospitals, industrial area, eastern seaboard. Research instruments were self- concept scale, and a questionnaires designed to measure clinical environment, relationship among health team, empathy, and the decision making ability. All instruments were developed by the investigator and tested for content validity and reliability.

Results of the study were as followed :

1. The ability to make decision on nursing problems of professional nurses in the phase of defining the problem, analyzing the data and choosing the alternatives were at the middle level, but in the phase such ability of analyzing the alternative was at the low level.
2. The group of variables that significantly predicted the ability to make decision on nursing problems of professional nurses in all phases and in the phase of analyzing the alternatives , choosing the alternatives, was physical environment, at the .05 level. These predictors accounted for 10.91, 4.13 and 4.13 percent of the variance, respectively.

ภาควิชา พยาบาลศาสตร์

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์
ดร.จินตนา ภูนิพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ และข้อคิด
เห็นต่าง ๆ ในการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็น
อย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิเรก ศรีสุโข ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อ
เสนอแนะเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 14 ท่าน ที่กรุณาให้
คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง แบบสอบถามในการวิจัย รวมทั้งขอกราบ
ขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและขอบพระคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่มีส่วน
ช่วยเหลือผู้วิจัยรวมทั้งขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล ฝ่ายการพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพ
ของโรงพยาบาลทั้ง 16 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่กราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา และพี่ๆ หลาน ๆ ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ
และให้กำลังใจในการทำวิจัยด้วยดีเสมอมา

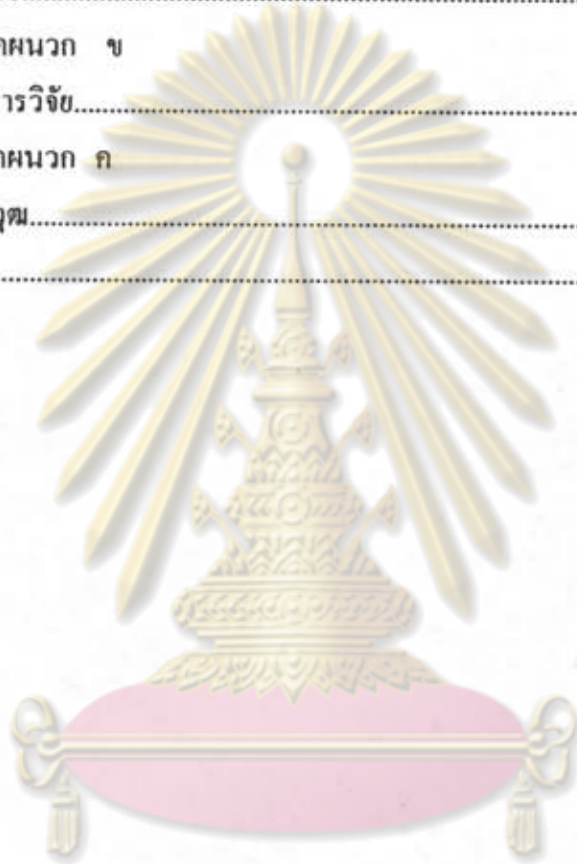
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
2.3 แนวเหตุผลและสมมุติฐานของการวิจัย.....	5
2.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
2.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย.....	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	81
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	97
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
5. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย.....	117
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	120
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	124
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	134

สารบัญ(ต่อ)

ภาคผนวก ก	
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	144
ภาคผนวก ข	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	150
ภาคผนวก ก	
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	167
ประวัติผู้เขียน.....	170

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและตัวอย่างของพยาบาลวิชาชีพ.....	82
2 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากร จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว.....	103
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถและขั้นตอนการตัดสินใจแก้ ปัญหาทางการพยาบาล ในการระบุปัญหา การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ทางเลือก และการเลือกทางปฏิบัติ.....	104
4 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากร จำแนกตามระดับความสามารถและ ขั้นตอนการตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าว ในการระบุปัญหา การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ทางเลือก และขั้นการเลือกทางปฏิบัติ.....	105
5 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากร ที่ใช้แบบการคิดในการตัดสินใจแก้ปัญหาดัง กล่าวของการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสพการณ์การทำงาน อึดมโนทัศน์ สภาพแวด ล้อมทางคลินิก สัมพันธภาพในทีมสุขภาพ ความร่วมรู้สึก จำแนกเป็นรายด้าน.....	107
7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ประสพการณ์การทำงาน อึดมโนทัศน์ สภาพแวด ล้อมทางคลินิก สัมพันธภาพในทีมสุขภาพ ความร่วมรู้สึกกับ ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าว ของพยาบาลวิชาชีพ.....	108
8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการเลือกตัวแปรพยากรณ์ความสามารถ ในการตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าว ของพยาบาลวิชาชีพ รวมทุกขั้นตอน.....	109
9 ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน(B) และแสดง สมการถดถอยพหุคูณ ที่ใช้ตัวพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาดัง กล่าว ของพยาบาลวิชาชีพรวมทุกขั้นตอน.....	110
10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการเลือกตัวแปรพยากรณ์ความสามารถ ในการตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าว ของพยาบาลวิชาชีพ ในขั้นการระบุปัญหา.....	111
11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการเลือกตัวแปรพยากรณ์ความสามารถ ในการตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าว ของพยาบาลวิชาชีพ ในขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล.....	112

สารบัญตาราง(ต่อ)

12	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการเลือกตัวแปรพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ ในชั้นการวิเคราะห์ทางเลือก.....	113
13	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน(B) และแสดงสมการถดถอยพหุคูณ ที่ใช้ตัวพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในชั้นการวิเคราะห์ทางเลือก.....	114
14	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการเลือกตัวแปรพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ ในชั้นการเลือกทางปฏิบัติ.....	115
15	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน(B) และแสดงสมการถดถอยพหุคูณ ที่ใช้ตัวพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในชั้นการเลือกทางปฏิบัติ.....	116

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ขั้นตอนการตัดสินใจ.....	17
2 เปรียบเทียบขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลและกระบวนการแก้ปัญหา.....	25
3 กิจกรรมการพยาบาลของนิ่วแมน.....	31
4 ตัวอย่างรูปแบบผลลัพธ์ของทางเลือก.....	43
5 ตัวอย่างแสดงผลลัพธ์ในการประเมินทางเลือก.....	44
6 การแบ่งงานชุมชนภายในโรงพยาบาลชุมชน.....	48
7 การแบ่งงานบริการภายในฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน.....	49

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย